

שיחות חיזוק על התורה והמועדים **אמרי ושראל**

המשך לשיעורים שנמסרו בציון 'שמעון הצדיק'

נושא השיחה:

**השמחה במצות
והמתקת הדינים על ידה**

פרשת כי תבא (שנה ז')

השיחה נמסרה מפיו

הרה"ח ר' ישראל מאיר ברנר שליט"א

בליל י"ג אלול התשפ"ו

– מהדורת טיוטא ואינו מוגה –

בס"ד מתקיים שיעור מפי הרב שליט"א

בספה"ק 'סיפורי מעשיות' – מעשה מ'בן המלך והשפחה'

מידי שבוע ביום שני (בבית הכנסת 'מדרש יקותיאל' – ירושלים)

לפרטים ניתן ליצור קשר בפלא' 0583202009

כמו כן מתקיים שיעור ב'פרקי אבות'

מידי שבוע בימי רביעי

השיעור מתקיים בביתר עילית בבית המדרש 'אוהל פנחס'

רחוב המניד ממעזריטש 33 בשעה 20:00

(כדאי ליצור קשר לפני זה בפלא' 0548463761)

לתרומות והקדשות להצלחה ולרפואה, או להבדיל לע"נ

לצורך הוצאת חוברות אלו בפרשיות הבאות בעזרת ה' יתברך

(וכן לעדכונים על שיעורי הרב שליט"א)

ניתן להתקשר לפלאפון: 0583202009 תזכו למצוות!

ניתן לשמוע את כל השיעורים בקו השיעורים הישיר לשיעורי הרב

ב'קול הלשון' בטלפון מספר 0732951319

יו"ל בס"ד ע"י "הנותן בים דרך" עריכת והדפסת שיעורי משפיעי ברסלב בתורת מוהר"ן מברסלב ותלמידו מוהרנ"ת זי"ע נכתב ע"פ הכנת השומעים (וכן ההערות והמ"מ הינם ע"ד בלבד) – ומחמת הרצון להוציא בוריות אינו מוגה כל צורכו נשמח לשמוע כל הערה והארה ע"מ שנוכל לתקן בעתיד כשיצא בספר אם ירצה השי"ת בפלא' – 0548486331

פרשת כי תבא^א

נושא השיחה:

השמחה במצות והמתקת הדינים על ידה

עניינים שנתבארו בשיחה:

* הקול מפשט העקמימיות ומביא שמחה * זענית ואמדת' לפרסם ש'ארמי אובד אבי * הלימוד מהשמחה בביכורים * ביכורים וראש השנה - אנחנו לא עשינו כלום!! * סמיכות ביכורים (היום) לפרשת עמלק (מחר) * לזכור רק את היום * מעלת השמחה במצות * טעם שכתוב 'ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם', * מעלת השמחה (תחת אשר לא עבדת.) * המתקת הדינים בשורשם (עבודת הימים נוראים) * שמיעת פרשת הקללות ביראה - ממתקת את הדינים מישראל * השמחה במצות

מאד, שיש תפילה קודם גזר דין ויש תפילה לאחר גזר דין, שיש תפילה שצריכים להלביש את זה כדי שלא יבינו המלאכים וכו'...

ואח"כ (באות ג) מביא רבינו: "ועיקר השמחה הוא בלב, כמו שכתוב (תהלים ד): "נתת שמחה בלבי". ואי אפשר ללב לשמח, אלא עד שיסיר עקמומיות שבלבו". ואיך זוכים לזה אומר רבינו: "שיהא לו ישרות לב, ואז יזכה לשמחה, כמו שכתוב (שם צ"ז): "ולישרי לב שמחה". ועקמומיות שבלב מפשיטין על ידי רעמים, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (ברכות נב.): 'לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמימיות שבלב'. ורעמים הוא בחינת קול

הקול מפשט העקמימיות ומביא

שמחה

רבינו מביא בליקו"מ על הפסוק "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני וכו'" (תהלים צ"ח): "כי צריך כל אדם לומר: כל העולם לא נברא אלא בשבילי (פנהדרין לז.). נמצא כשהעולם נברא בשבילי, צריך אני לראות ולעיין בכל עת בתקון העולם. ולמלאות חסרון העולם, ולהתפלל בעבורם".

זה נקרא 'כל העולם לא נברא אלא בשבילי', הפשט שכל בן אדם יש לו חלק בעולם, והאדם צריך לדעת להתפלל עבורם, ואח"כ רבינו מאריך לדבר עוד במדרגות גבוהות

^א השיחה נמסרה בתאריך ליל י"ג אלול התשפ"ו. בבית הרב שליט"א

שאדם מוציא בכח בתפלתו, ומזה נעשה רעמים". ורבינו מאריך עוד בזה.

ואח"כ רבינו מביא: "וזה (שם מ"ט): "פי ידבר חכמות", הינו הדבור היוצא מפי פוגע בחכמה, הינו בגלגלתא דמחא, ועל ידי זה: "והגות לבי" וכו', היינו עי"ז שנתעורר הרעם נתעורר הלב, כמו שאמרו: 'קול מעורר הכונה'. ורבינו מביא עוד שזה מה שאמרו חז"ל (ברכות ו:): 'מי שיש בו יראת שמים, דבריו נשמעין': "כי מי שיש בו יראה, קולו נעשה רעמים".

ואח"כ רבינו מביא: "וזה פירוש (תהלים ק"ג): "גיבורי כח עושי דברו לשמע בקול דברו". איתא בזהר (לך צ:): 'זכין למשמע קלין מלעילא', היינו על ידי הגבורות נעשה רעמים, ועל ידי זה הלב שומע, והיינו: "והגות לבי תבונות", וכמו שכתוב (מלכים א' ג:): "ונתת לעבדך לב שומע", וגם דבריו נשמעין לברייא, וזהו: "לשמע בקול דברו". וזה בחינת קול השופר, דא שופר של איל, אילו של יצחק (וזהר פנחס רל"ח:): בחינת: "ורעם גבורותיו". וזהו (תהלים פ"ט): "אשרי העם יודעי תרועה", 'יודעי' דיקא, שיפגע הקול במח, בחינות עבי מטרא, ויהיה בבחינת רעמים". כי לפעמים האדם מדבר ומדבר אבל הדיבור לא נכנס למוח,

וצריכים שהדיבור יהיה מקושר ויכנס למוח, וזה התפילה שצריכה להיות עם קדושת המוח.

ואח"כ אומר רבינו: "ומי ששומע תקיעת שופר מאיש ירא וחרד, בודאי לא ידאג כל השנה מרעמים, כמו שכתוב: "בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול שופר עליהם הופעת", שבקול השופר הופיע עלינו בקבלת התורה בקולות וברקים". וזה כל העבודה שנשמע את הקול, וכמו שמביא רבינו אח"כ את הפסוקים 'קול רעמך בגלגל', ו'יחד הרים ירננו', זה הכח של הצדיקים [שנקראים 'הרים'], שעל ידי תפילתם שיכולים להלביש ב'מאמר' וכו'...

וְעֵנִית וְאִמְרַת' לְפָרְסָם ש'אַרְמִי אוֹבֵד אֲבִי

עכשיו אנחנו כבר שבועיים מחודש אלול, ובתחילת הפרשה כתוב 'כי תבא אל הארץ' ויש את פרשת הביכורים, ובפרשת הביכורים רואים ג"כ שכתוב: "וְעֵנִית וְאִמְרַת' לְפָנַי | ה' אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי אֲבִי וַיָּרֶד מִצְרַיִם וַיֵּגֶר שָׁם בְּמַתִּי מֶעֶט וַיְהִי־שָׁם לְגֹזִי גָדוֹל עָצוֹם וָרֵב". "וענית' זה לשון הרמת קול, שצריכים להרים את הקול, הפשט כמו שרבינו אומר כאן שכדי ליישר את עקמימיות

לפרסם, ובזה שאנחנו מפרסמים את זה אנחנו מגלים למוח שלנו שנדע שהכל מאת ה'. וזה כל הענין של הביכורים וכמו שנראה בהמשך הדברים.

ובכל אופן רואים שיש ענין כאן של הגבהת הקול, ויש ספרים שמקשרים את הענין של ביכורים שכמו שכראש השנה כדי לתקן את העקמימיות שבלב, אנחנו תוקעים בשופר, וחז"ל אומרים לנו בר"ה: "אמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות. מלכיות — כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות — כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה, ובמה — בשופר". וזה הכח של תקיעת שופר.

הלימוד מהשמחה בביכורים

ראיתי בספר 'ישמח ישראל' שמדבר כאן בענין של הרמת הקול בביכורים ומקשר את זה לתקיעות, והוא שואל שם כי איך יכול בשר ודם קרוץ מחומר להרים ראש לפני מלכא עילאה, כלומר איך האדם יכול להתחיל לדבר לפני השי"ת בבחינת 'אמרו לפני'? והוא מביא שעל זה אמרו חז"ל 'ובמה? בשופר! כלומר איך אנחנו יכולים לדבר לפני ה', על ידי השופר! "כי על ידי השופר נוכל לידע שהבורא ברוך הוא מקבל שבים, והמה לפניו כבראשונה בבחינת תקיעה, ועל ידי

הלב צריכים להרים קול, וכמו שרבינו מביא 'שאדם מרים קול בתפלתו'.

ואע"פ שאנחנו יודעים מה שמדייק בספר 'חנוכת התורה' [מהרבי ר' העשיל] למה רש"י אומר כאן 'וענית ואמרת בקול רם'? וכך הוא מסביר: "ויש לפרש על פי מה דאיתא במסכת ברכות דאסור להגביה קולו בתפלתו לפי שנראה מקטני אמנה שסובר שהקב"ה אין עונה לחש ובוהן לבות ומחשבות חס ושלום. והנה לפי זה אם אדם אומר בתפלתו דבר שנודע מזה לכל העולם שהקב"ה בוחן לבבות ויודע מחשבות אזי רשאי להתפלל בקול רם. והנה בכאן הוא אומר ארמי אובר אבי דלבן ביקש במחשבתו לעקור את הכל וה' הצילנו מידו דהיה יודע את מחשבתו ובחן את לבבו. ואם כן בכהאי גוונא רשאי לומר בקול רם. וזה הוא שפרש"י וענית ואמרת בקול רם, וקשה הלא אסור להגביה קולו בתפלתו? לזה אמר ארמי אובר אבי משום הכי מותר להגביה את קולו כנזכר לעיל".

הפשט ביכורים מותר לומר בקול כיון שכולם יודעים ש'ארמי אובר אבי', וזה מה שרואים כאן שהעיקר צריך לומר בקול כדי שהקול ייכנס למוח, וזהו 'ארמי אובר אבי', שנדע שלבן ביקש לעקור את הכל, ואת זה מותר

מעשיו ועל איבוד זמנו עד עתה שלא עשה מצוה, בראותו יקרת ערך חשיבותם".

אם אדם מביא כמה גרגירי פירות קטנים לבית המקדש, וכולם יוצאים מבית המקדש בכזאת שמחה, כמה צריכים מזה לראות איך צריכים לעבוד את ה' בשמחה, כי כל מה שהאדם עובד את ה' עם שמחה, זה מעלה גדולה.

ביכורים וראש השנה – אנחנו

לא עשינו כלום!!

ומצד שני אנחנו צריכים ללמוד מביכורים שזה ההכנה לראש השנה [ודברתי בעבר באמרי ישראל מזה ואין ביהמ"ד ללא חידוש]. ביכורים נקרא 'ראשית' וזה יסוד גדול לבני ישראל לתת את הראשית לה', וכמו שמביא ב'בית ישראל' מהרבי מגור בשם הספרים הקדושים, שהאדם צריך לדעת שאין במעשה האדם כלום רק הכל מהשי"ת, ואין במעשה האדם כלום רק הראשית להשי"ת ואף שהאדם נטע וחרש מקודם, בכל זאת הביכורים' - זה לה'! וזה מה שמוצאים את המעלה של ביכורים שנפשו של אדם חומדת את הפרי הראשון, האדם רוצה לראות איך יצא הפרי הראשון, ומה התוצאות שאני עובד בשדה, והאדם לוקח את הפרי הראשון, 'ראשית ביכורי אדמתך' ומביא לבית ה', ולא

זה יבא להתפלל לפניו. וזה הרמת קול המרומו על קול השופר, על ידי זה 'ואמרת' הוא 'אמרו לפני מלכויות'. כי על ידי שאנחנו אומרים יכולים לתקן את העקמימיות שבלב, וכמו שרבינו מביא כאן, ולזה מועיל האמירה ג"כ.

והוא מביא שם דבר שיש בו התעוררות גדולה בהמשך הדברים: "ולהבין ענין דבריו למה מרומו זה במצות ביכורים, כי במצוה הזאת יוכל כל איש ואיש לראות מה יקר חסדך אלקים, שאפילו מצוה קלה מהאדם העובד בשדה, ורק מחשבתו שחשב על התאנה שביכרה שתהי' קודש לה', היה יקר כ"כ לפני הקב"ה ואומר וקורא עליה. ולפיכך הפחות והסגנים והגזברים יוצאים לקראתם וכמבואר במשנה (בכורים פ' ג'), להראות שאפילו מצוה קלה מאיש פשוט בתכלית הפשיטות רק מחשבה טובה באמת נתקבל לפני הקב"ה ברחמים ורצון, וכל מלאכי רחמים מעטרין אותה בכמה עיטרין, שרומז ע"ז העטרת דלמטה שהיו מעטרין אותה בעיטור ביכורים, (עיין שם במשנה פ' ג')."

ואח"כ הוא כותב: "מזה יוכל כל איש לחזק את עצמו יהי' איך שיהי', אם יזכה לעשות אפילו מצוה אחת ומחשבה טובה אחת כל ימי חייו די, וגם ליבוש ולהיכלם על רוע

מביא בליקו"מ תורה ריא, שנוסעים לצדיקים כדי לזכות לקדושת המחשבה, וכמו שרואים אצל משה רבינו ביציאת מצרים היה צריך לקחת את הכח של יוסף הצדיק ולכן כתוב 'ויקה משה את עצמות יוסף עימו'. ולזה בתחילת השנה 'כל ההתחלות קשות' ואנחנו באים לצדיק, כי בכח הצדיקים אנחנו נזכה להתעלות ולהתרומם, ועל ידי זה נוכל להתקרב להשי"ת כל השנה.

בספרים מובא שזה ההכנה לראש השנה, כי יש מחלוקת מתי נברא העולם אם בניסן או בתשרי [והזכרתי בעבר כמה פעמים] ותוס' אומר שאין מחלוקת רק כאן זה במחשבה וכאן במעשה, ובניסן יש ג"כ התחדשות, שהיא שמביאים קרבנות מתרומה חדשה, מהמחצית השקל שכלל ישראל נתנו מזה קונים את הקרבנות מאז והלאה, וזה התחדשות חדשה, וזה מרמז ג"כ קודם תשרי 'בניסן נברא העולם או בתשרי', וזה ההתחדשות קודם תשרי, להתחדשות העולם, לרמז על היום הזה' בכל יום יהיו בעינך כחדשים.

אוכל אותו אלא נותן לכהנים. והלימוד בזה שלא יחשוב האדם כוחי ועוצם ידי, וישכח את ה' עושהו. וזה מהמצות האחרונות שציוה משה רבינו בסוף התורה ולזה מזכיר 'ארמי אוכד אבי', מה רוצים לומר בזה? שזה בדיוק ההיפך, אנחנו מביאים את הפירות לבית המקדש להראות שהכל זה 'מאת ה' היתה זאת', אפילו שזה הפרי הראשון, אבל אני רוצה להראות שהכל זה של השי"ת! וזהו 'ארמי אוכד אבי' שכולו היה כוחי ועוצם ידי, כי הוא אמר 'הבנות בנותי וכל אשר אתה רואה לי הוא' וכאן במצות ביכורים אנחנו מראים שהכל לה'. שהכל מידו ניתן לנו ואנחנו לא עשינו כלום בכלל.

והביכורים מרמזים על ההתחדשות בעבודת ה', שהעיקר זה ההתחלה וכמו שרבינו מלמד אותנו שהעיקר זה ההתחלה, וכל התחלות קשות, וזהו 'ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה'. ולזה אנחנו נוסעים לראש השנה לצדיקים, אנחנו נותנים את ההתחלה של השנה שהיא 'ראשית', כמו שיש 'ראשית' בפירות, וכשיוצא פרי חדש האדם חומד את זה, אותו הדבר בתחילת השנה, כל אחד רוצה להתחיל טוב, ואנחנו מתחילים לא עם הכח שלנו אלא מהכח של הצדיקים, וכמו שנראה בהמשך, שזה הכח שבאים לצדיקים, וכמו שרבינו

סמיכות ביכורים (חיים) לפרשת

עמלק (מחר)

זוה הסמיכות למלחמת עמלק מה שכתוב בסוף פרשה הקודמת 'זכור את אשר עשה לך עמלק', לקחת מהראשית' כנגד 'ראשית גויים עמלק', כי גם עמלק נקרא 'ראשית', זוה המחייט עמלק 'צא הלחם מחר בעמלק', מה שעמלק תמיד דוחה את האדם 'מחר', מחר אני אעבוד את ה', תן לי היום מגוחה היום אני עייף וקמתי על צד שמאל... מחר אני אלמד ואתפלל וכך הוא בכל יום דוחה ודוחה, וזהו 'הלחם מחר בעמלק' מה שהיצה"ר אומר בכל יום 'מחר', זוה מה שרבינו מלמד אותנו 'היום אם בקולו תשמעו' בכל יום לחשוב רק על אותו היום.

זוה מה שרבי נתן מאריך לדבר בליקו"ה הל' בשר בחלב (ה"ד, אות א) על 'היום הזה נהיית לעם לה' אלוהיך', אומר ר' נתן: "כי זה פלל גדול, שצריך האדם להתחיל בכל פעם מחדש, כאשר הזהיר רבינו ז"ל על זה פעמים אין מספר, במבאר בספרי הקדושים בכמה מקומות. ובמבאר בספור שבחיו הקדושים – שהוא בעצמו זכה למה שזכה על-ידי שהתחיל בכל פעם מחדש ולא נפל בדעתו משום דבר שבעולם, ואפלו ביום אחד היה לו כמה

התחלות (במבאר שם, עין שם, סימנים ח"ו). ובמבאר בדברי חכמינו ז"ל, כמו שפרשו על פסוק (דברים ו, ו): "אשר אנכי מצוך היום" – 'בכל יום ויום יהיו בעיניך בחדשים', ובתיב (שם כז, ט): "היום הזה נהיית לעם", ודרשו רבותינו ז"ל, ומוכא בפרוש רש"י: 'בכל יום ידמה בעיניך באלו היום נכנסת עמו בברית'.

כי באמת, אם יסתכל האדם על עצמו היטב – יראה, שכל הבלבולים ונפילות וירידות וחלישות הדעת שיש לו, הכל הוא על-ידי רבוי הפחשבות מיום שעבר ליום הבא ומשעה לשעה, שרב העולם הם פזקנים בעיני עצמן, וכל אחד נחשב בעיני עצמו באלו כבר נזקן בדרךיו שרגיל בהם ימים רבים עד שאי אפשר לו לשוב לדרך אחר. ומחמת שהוא יודע בעצמו שהוא רחוק מדרך הישר באמת, על-כן נמצאים רבים שמיאשים עצמם מלהתקרב באמת להשם-יתברך, ואפילו מעט העבודה והמצוות שמקיימים הוא כמו (ישעיה כט, יג): "מצות אנשים מלמדה", ועושים אותם בלי התעוררות וחיות, והכל מחמת הזקנה שקפצה עליהם שנחשבים בעיניהם פזקנים פנ"ל, שזה מוזק מאד מאד, כמו

מה יכול לזכות עדין עתה באותו היום
ובאותה השעה".

ובמקום אחר בליקו"ה בהל' מתנה (ה"ה, אות ד)
כותב ר' נתן: "בי צריכין התחזקות גדול
בכל יום ובכל פעם – שהוא בחינת עזות
דקדושה, כי הרבה הרבה עובר על כל
אחד ואחד בכל יום ויום, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל (קדושין ל:): 'בכל יום ויום יצרו
של אדם מתחדש עליו' וכו'. כי היצר-
הרע, שהוא באמת זקן וישן לגמרי, כי
נקרא זקן וכסיל, רוצה בכל פעם
להתחדש ומעורר את האדם לשטותיו
והבליז באלו הם חדשים עכשו, ועצות
התורה הנפלאים הוא רוצה להתישן,
חס ושלום, באלו הם ישנים, חס ושלום.
ובאמת הוא להפך, וצריכין להתגבר
בעזות גדול בנגדו מחדש ולהבין
ולחזקין בהאמת כי נהפך הוא, כי
התאות והשטותים והבלבולים הם
ישנים מכבר, כי "אין כל חדש תחת
השמש" (קהלת א, ט), אבל למעלה
מהשמש שהוא התורה – שם יש
חדשות בכל יום ובכל פעם, כי עצות
התורה עמקים מאוד מאוד, והם
מתחדשים בכל פעם, וצריך להתחזק
בהתחזקות ועזות דקדושה מחדש בכל

שהזהיר אדמו"ר ז"ל מאוד מאוד, ואמר
שאסור להיות זקן, הן חסיד זקן, הן
צדיק זקן וכו' (שיחות תר"ן סימן נא)".

לזכור רק את היום

ור' נתן מאריך עוד שם, ובהמשך הדברים
כותב: "בי מי שמחזק עצמו להתחיל בכל
פעם מחדש, בודאי לא יכול לעולם,
אפילו אם יעבור עליו מה, כי צריך
האדם לסלק מדעתו ולהעביר
ממחשבתו לגמרי, כל מה שעבר ביום
העבר או בשעה העוברת, וידמה בעיני
עצמו בכל יום ואפילו בכל שעה, באלו
היום נולד בבחינת (תהלים ב, ז): "אני היום
ילדתיך". ובתיב (שם צה, ז): "היום אם
בקלו תשמעו", שצריך לחשב בכל יום
ובכל עת ושעה באלו היום ובאותה
השעה הוא נולד ובא לעולם, ורוצה
להתחיל להפיר את מי שאמר והיה
העולם, ואף-על-פי שבבר ה'יה בין
אלפים ורבי רבבות פעמים – שרצה
להתחדש ולהתחיל להתקרב להשם-
יתברך ולא עלתה בידו, ואפילו אם נפל
בכל פעם למה שנפל, רחמנא לצלן, אף-
על-פי-כן אל יסתפל על זה כלל, וישבח
כל זה, כי זה היום והשעה שהוא עומד
בו עתה עדין לא היה בעולם, ומי יודע

פַּעַם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: 'הַיּוֹם' הַזֶּה נִהְיִיתָ לָעַם – בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ בְּחֻדָּשִׁים וְכו'."

ור' נתן כותב שהאדם צריך להתחדש בכל יום מחדש כאילו לא התחיל עדיין מעולם, וזהו 'אשר אנכי מצוך היום' בכל יום יהיו בעיניך כחדשים'. וזהו מה שכתוב 'הסכת ושמע ישראל... היום הזה נהיית לעם' וכמו שרש"י אומר שם שבכל יום יהיה בעיניך כאילו באמת עימו בברית, נמצא שצריכים להתחדש בכל יום.

ובהל' תפילין (ה"ה אות ה), כותב ר' נתן: "כִּי בַּאֲמַת, אָפְלוּ מִי שֶׁהוּא צָדִיק גָּדוֹל מְאֹד וְטָרַח וַיִּגַע שָׁנִים הָרַבָּה בַּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אַף־עַל־פִּי־כֵן, לְפִי חֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁבְּכָל יוֹם – עָרִין לֹא הִתְחִיל כָּלָל. כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בְּכָל עֵת, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים: "וּבִטּוּבוֹ מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית". וְאִין יוֹם דּוּמָה לְחִבְרוֹ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מִחֲדָשׁ נִפְלְאוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, וְכַמְבֹאֵר בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל (עין־חיים שְׁעַר אֶמֶת ה), שְׁאִין יוֹם דּוּמָה לְחִבְרוֹ וְאִין שָׁעָה דּוּמָה לְחִבְרָתָהּ, וּבְכָל רִגַע וְרִגַע נִשְׁתַּנֵּים עֲלֵית הָעוֹלָמוֹת וְסִדְרָן וּמַעֲמָדָן וְהִנְהָגָתָם בְּשָׁנוּיִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים עַד אִין חֶקֶר.

וְכָל הַמְשָׁכַת חַיּוּתָם הוּא כְּפִי עֲבוּדַת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שָׁבוּ תַלּוּי הַכָּל מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף, וְעַל־כֵּן צָרִיךְ בְּכָל פַּעַם לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִחֲדָשׁ, כְּפִי חֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת שֶׁצָּרִיכִין עֲכָשָׁיו, וְכְפִי הַתְגַּלּוֹת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שֶׁצָּרִיכִין לְגִלּוֹת עֲכָשָׁיו, כִּי "יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אוֹמֵר וְלֵילָה לְלֵילָה יִחְזֶה דָּעַת" (תהלים יט, ג), שֶׁבְּכָל יוֹם וּבְכָל לֵילָה וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה נִתְגַּלָּה גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדֶרֶךְ הַכָּרָה וִידִיעָה חֲדָשָׁה שְׁלֹא הָיָה מֵעוֹלָם, וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם בַּעֲבוּדָתוֹ מִחֲדָשׁ, בְּבַחֲנֵינָת 'בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּחֻדָּשִׁים'."

מעלת השמחה במצות

ורואים שביכורים נקרא 'ראשית', ראשית זה 'ראשית חכמה יראת ה', וכתוב 'ושמחת בכל הטוב', עיקר העבודה זה 'עבדו את ה' בשמחה', וזה המצוה של ביכורים שהיתה ב'הקהל', וכמו שלומדים מסכת ביכורים רואים שלנו כלילה וכולם יצאו לקבל אותם בשמחה ובאחדות, ובפרשת השבוע קוראים את התוכחה, ובתוכחה כתוב 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה ובטוב לבב', וכמו שכל הגלות זה 'תחת ... בשמחה', וכל שכן שעל ידי שהאדם עושה מצות בשמחה,

כמה הוא מקבל, הרי כל הגלות הגיע מחוסר שמחה בעבודת ה', כל שכן שמידה טובה מרובה כשהאדם עובד את ה' בשמחה, כמה הוא משפיע בכל העולמות!

החיד"א כותב במדבר קדמות (מערכת א' אות ג) שאבות העולם כל מעשיהם עשו בהתלהבות גדולה וזה נחשב יותר מהמעשה עצמו, וכמו שהמפרשים אומרים שהשמחה שהאדם שמחה במצוה היא יותר מהמצוה עצמה - ככה כותב החיד"א. ואותו הדבר כותב האורחות צדיקים בשער השמחה: "כל העושה את המצוה בשמחה יש לו שכר אלף ידות יותר ממי שהמצוה עליו למשא", כשאדם עושה מצוה בשמחה זה חשוב אלף פעמים יותר!

זהו ההכנה לימי ראש השנה ויו"כ, שהם ימי דין, וזה הרמז לעבוד את ה' בשמחה, מצד אחד 'עבדו את ה' ביראה' זה ר"ה ויו"כ, ומצד שני כתוב 'עבדו את ה' בשמחה', זה הולך על סוכות ושמחת תורה, אבל אם נפתח את העינים נראה שגם ראש השנה כל המצות של ר"ה צריכים להיות בשמחה וכמו שכתוב 'אכלו משמנים ושתו ממתקים כי חדות ה' עליכם', כי השמחה הזאת שזוכים להמליך את השי"ת למלך, ורואים שאפילו בר"ה איננו מתוודים חטאים כי זה יום שמחה, ממליכים

את השי"ת למלך ולכן לא מזכירים חטא, ואפילו ביום כיפור שכל היום אומרים 'על חטא' אומרים לנו חז"ל 'לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב ויום כיפור שזה יום מחילת עונות ויום שמחה, יום קבלת התורה. וכתוב בספרים שהקריאה השבוע מעוררת את השמחה של ביכורים ומעשרות, וזה מעורר שמחה למעלה להשפיע למטה וכמו שאיתא 'אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך', וזהו 'שמחתי ושמחתי בו', שמעורר את השמחה למעלה, ואף בזמן הגלות אנחנו מהפכים את הדינים לחסדים וכמו שכתוב 'השקיפה ממעון קדשך מן השמים'.

טעם שכתוב 'ובאת אל הכהן

אשר יהיה בימים ההם',

זהו ההכנה של ביכורים לראש השנה, כל הענין שכתוב 'ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם', רש"י אומר 'אין לך אלא כהן שבימך', כמו שהוא, והרמב"ן מקשה מילא בענין שופט ייתכן לומר 'אשר יהיה בימים ההם' אע"פ שאינו גדול כמו הדורות הראשונים צריך לשמוע לשופט בדורו וכמו שאנחנו יודעים 'פתח בדורו כשמואל בדורו', אבל בכהן למי הוא יביא את הביכורים אם לא לכהן שבימיו ומה ההו"א?

בעל זה יש כאן יסוד שמאריכים בספרי חסידות, וכמו ב'תפארת שלמה' שמאריך בכמה אופנים, ומביא מה זה 'אין לך אלא כהן שבימך', וז"ל: "אמנם הנה צריך להבין בענין קריאת פרשת בכורים בבית המקדש אשר איש הישראלי הביא שנים ושלשה גרגרים בראש המנא ועליהם יזכה לדבר דברים הרבים האלה לפני הש"י ב"ה. אך הנה נודע כי הצדיק יש לו בכחו להעלות כל הדבורים והתפלות לפני הש"י ב"ה ועל ידיו יהיו כולם פורחת לעילא. וזהו שצותה התורה לבא לפני הכהן היינו הצדיק הדור אשר יהי' בימים ההם ולקח הכהן המנא מידך רמז מנ"א הוא מבואר בספרים. (ר"ת "מעמים" נקודות "אותיות) והניחו לפני מזבח ד' אלקיך שיקריב כל תורתך ותפלותיך לפני הש"י ב"ה. וענית ואמרת. פי' אף על פי שהי' לך עתים שהיית בבחי' הקטנות שאינך יכול ללמוד ולהתפלל בראוי". כי לכל אדם יש ירידות.

וזהו וענית שהיית בחי' עני ושפל. ואמרת. אתה תעשה את שלך תלמוד ותתפלל לפני ד'. וזה הרמז במצות בכורים אף על פי שלא הביא כי אם איזה שבלים או מעט מהפירות שנים או שלשה לפני ד' ולא עלו לגבוה, וזהו שצותה התורה לבא לפני הכהן היינו הצדיק הדור אשר יהי' בימים ההם ולקח הכהן המנא מידך רמז מנ"א הוא מבואר בספרים. (ר"ת "מעמים" נקודות "אותיות) והניחו לפני מזבח ד' אלקיך שיקריב כל תורתך ותפלותיך לפני הש"י ב"ה. וענית ואמרת. פי' אף על פי שהי' לך עתים שהיית בבחי' הקטנות שאינך יכול ללמוד ולהתפלל בראוי". כי לכל אדם יש ירידות.

וזהו וענית שהיית בחי' עני ושפל. ואמרת. אתה תעשה את שלך תלמוד ותתפלל לפני ד'. וזה הרמז במצות בכורים אף על פי שלא הביא כי אם איזה שבלים או מעט מהפירות שנים או שלשה לפני ד' ולא עלו לגבוה,

בכל זאת ובאת אל הכהן שהוא הצדיק הדור והוא יעלה הכל לפני הש"י ב"ה".

וזה הכה של הצדיקים שמעלים את הכל, וזה העבודה של הנקודות הטובות שרבינו לימד אותנו שצריך האדם לדון את עצמו לכף זכות, ולהסתכל על הנקודות הטובות 'עוד מעט ואין רשע וכו'... וכמו כאן שמביאים כמה פירות - נקודות טובות, ובוה באים להשי"ת.

ר' צדוק הכהן מלובלין (פרי צדיק כי תבא אות ח) מאריך בענין שבאים לצדיק, ויש בזה הכנה למה שאנחנו נוסעים בר"ה, זה כמו שהגמרא אומרת ביומא שבימי שמעון הצדיק נשלחה ברכה בלחם הפנים וכל כהן הגיע לו כזית, אבל אחר כך היה מצב של חסרון עד שהצנועין מושכין את ידיהם.

והוא שואל שם: "ואיך יתכן שדבר שהיה מועיל שיהיה על ידו כל האכילות אף של חולין בקדושה כנ"ל יהיו הצנועין מושכין ידיהן. ונראה מזה שזה היה רק כפי קדושת הכהן גדול שהוא היה מכנים קדושה לכל הכהנים שיועיל אכילתם מלחם הפנים לתקן כל אכילתם של חולין שיהיה גם כן בקדושה. והיה תלוי בקדושת הכהנים האוכלים ובקדושת הכהן גדול שמכנים קדושה לכל הכהנים. ועל זה אמר הכתוב

העונש ועבדת את אויביך, וזה אינו מובן כי מפני מה יהי' העונש המר הזה מחמת חסרון השמחה לבר".

ועל זה הוא עונה: "אך הענין כמ"ש כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא ומחמת זה נמשך העונש ואעפ"כ אילו הי' עובר את ה' בשמחה של מצוה הי' גדול כח שמחה זו שמעורר השמחה למעלה בביכול והיא מבטלת הדינים כו' כי באור פני מלך חיים כו' (וע' בזהר פ' תצוה דף קפ"ד ע"ב), משא"כ תחת אשר לא עבדת בשמחה כו' נמשך העונש על העוונות אשר אין צדיק בארץ כו' כנ"ל". הפשט הוא שעל ידי שהאדם עובר את ה' בשמחה, בזה הוא ממתיק את כל הדינים.

המתקת הדינים בשורשם (עבודת)

(הימים נוראים)

וכתוב באר"י הק' [מובא בספרים] לגבי השופר שכל המתקת הדינים הם על ידי השורש שלהם ממש, והתולדות יעקב יוסף מסביר בשם הבעל שם טוב מה הביאור בזה שצריכים להמתיק את הדינים בשורשם, היינו על ידי שימצא בדיון שורש חסד. ולמעשה רבינו אומר את זה ג"כ בתורה' הזאת (תורה ה', אות ה'), וז"ל: "ותדע, שצריך לשתף הגבורות

כאן באכילת ביכורים כיוון שמועיל גם כן לתקן כל האכילות שיהיה רק מן הטוב ובקדושה שזהו בכל כהן וכהן.

וזה פירוש הפסוק ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם שכל כהן שיהיה בימך יהיה לו כח זה שיועיל אכילת ביכורים שלו לתקן כל האכילות שיהיה בקדושה וכמו שנאמר ושמחת בכל הטוב. ובמדרש (תנחומא פרשה זו א') מביא פסוק (קהלת ה', ה') שומר מצוה לא ידע דבר רע על מצות ביכורים שמצות ביכורים מועיל לתקן קלקול הנחש, שביון שמכיר שה' יתברך הוא הנותן והמשפיע ומפי עליון לא תצא הרעות, ואין נותן רק מהטוב, וכמו שנאמר 'ושמחת בכל הטוב', שיהיה האכילות בשמחה ובכל הטוב ולא ידע דבר רע היינו שלא יהיה בהם ערבוב רע".

מעלת השמחה (תחת אשר לא עבדת...)

וייתכן שדברתי בעבר כבר, 'בעל התניא' בליקוטי תורה בפרשת תזריע מאריך מאד, ובתוך הדברים הוא מדבר שם מה זה הענין של הגלות 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה ...' וכך הוא שואל: "דלכאורה משמע אע"פ שעובר אלקים רק שאין העבודה בשמחה וטוב לבב אזי יומשך

לישראל לקרא קודם ר"ה קללות שב פ' כי
תבא כדי שתכלה שנה וקללותיה'.

שמיעת פרשת הקללות ביראה – ממתקת את הדינים מישראל

ראיתי בבאר משה שמביא מפירוש הרמ"ז
בפירושו על הזוהר (ח"ג ריג), שקריאת הקללות
ביראת ה' על פניו נחשב לו כאילו באו ממש
עליו, וזה כל הענין של קריאת התוכחה שיכלו
הקללות שאפילו אם ח"ו חלילה נגזר על
ישראל קללה, כיון שקוראים פרשת התוכחה
ביראת ה' ובהכנעה נחשבת הקריאה כאילו
באו עליהם הקללות וניצולים מגזרת הדין
עצמו, והכל כדי ש'תכלה שנה וקללותיה
ממש'.

וזה מה שרואים במדרש 'אויב לא היה ולא
נברא', ולכאורה למה באמת כתוב שהיה לו
יסורים, רק שאילו באו עליו היה יכול לעמוד
בהם, נמצא שכיון שיכל לעמוד בהם נחשב לו
כאילו עמד בהם בפועל ממש, ומסבירים בזה
באיכה יש מדרש 'אני הגבר ראה עני', שכנסת
ישראל אמרה לפני הקב"ה ריבוננו של עולם
אני הוא אויב אני הגבר כאויב וכל מה דאתי
על אויב בא עלי, הרי שכנסת ישראל דומה
לאויב היינו כמו שאויב לא היה לו יסורים
ונחשב לו כאילו באו עליו כך ישראל כיון

בחסדים, שמאלא בימינא, כמו שכתוב
(תהלים ב): "בגבורות ישע ימינו", כי עקר
התגלות על ידי החסדים, כמו שכתוב (שם
ק"י): "שב לימיני". וכן צריך לשתף האהבה
עם היראה כדי שיתעבד רעמים וכו'... וזהו
פרוש (תהלים ב"ט): "אל הכבוד" 'אל' דא חסד.
'כבוד' דא חכמה, כמו שכתוב (משלי ג):
"כבוד חכמים ינחלו". 'הרעים' דא בחינת
רעמים, הינו הגבורות בחינת רעמים צריך
לשתף עמהם אהבה כדי שיפגעו בכבוד,
בבחינת חכמה שיתעבד מהם רעמים,
ותתגבר על אויבך כמו שכתוב: "שב
לימיני" וכו'". ובמידה מסויימת זה נקרא
'אהבה שבדעת', כי אהבה זה מידת החסד
וזה ממתיק את הכל, וכמו שרבינו מאריך כאן.

ואותו הדבר כתוב בזה"ק, שצריכים להמתיק
את הדין בשורש החסד, וכמו שמובא (ח"ג קמג)
'לית דינא בלא אהבה ורחמי', כלומר אין דין
שאין בזה רחמים, וכשמוצאים את הרחמים
בדין בזה גופו ממתיקים את הדינים בשורשם,
וזה כל הנחמות והברכות לישראל שנמצאים
בכל הקללות האלו הכל זה המתקה לתוכחה.
וזה מה שאנחנו קוראים את הפרשה הזאת,
כל התוכחה לפני ראש השנה, זה כמו
שהגמרא אומרת במגילה (דף לא) שעזרא תיקן

עם ישראל מכל הרעות. וזה מה שאנחנו קוראים תוכחה בשבת זו ש'תכלה שנה וקללותיה', ועל ידי שהאדם מקבל על עצמו בשעת מעשה יראת שמים, וחוזר בתשובה זה משפיע עליו.

השמחה במצות

הזכרתי כמה פעמים, את דברי השל"ה שצריכים להודות לה' בפרשת ביכורים, ואח"כ הוא כותב: "וכלל גדול הוא זה לקיום התורה והמצות, שיעשם בודיוות כאילו היום נצטווה, וגם יחשוב כאילו היום היה בריתת הברית השם יתברך עמנו, ואז נקיים המצות בודיוות ובשמחה גדולה, לא מצות אנשים מלומדה. אשר על זה פירש האר"י ז"ל (שער רוח הקודש דף י:) הפסוק (שם כח, מז) 'אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל', כלומר, שצריך האדם לשמוח בעשיית המצוה וקיומה יותר מרב כל שמזמין לו השם יתברך והוא שמח בו, ביותר מזה צריך לשמוח במצוה הבאה לידי שיקיימנה. ואמר הפסוק אף שעבדת את ה' בקיום המצות, אבל לא עבדת בשמחה ובטוב לבב, על כן היתה זאת לך".

והזכרתי כמה פעמים שמצד אחד בשו"ע הרב (סי' מז) מדבר בהתחלה על ברכת התורה

שקוראים פרשה זו ביראת ה' ומכניעים את ליבם נחשב להם כאילו עמדו בנסיונות הקללות ולא הרהרו אחר השי"ת, בעצם זה שקוראים את זה באהבה ומקבלים את הכל ללא פקפוק, נחשב כאילו קבלו את זה.

וראיתי מביאים מהזוהר חדש בפרשה הזאת שכתוב "כל הבטחות ונחמות ד' ישראל בהני קללות כתיבי פוק וחזי מלכא דרחים לבריה וכו' כך קודשא בריך הוא אף על גב דלייט מלוי ברחימו אתחזון באתגליא לוויטין ואינון טבוון סגיאין בגין דאלין קללות ברחימו הוי מה דלא הוי כן באינון קדמאין דכולהו הוי בדינא תקיף וכו'". כלומר שכל צ"ח הקללות שהיו בפרשה הזאת זה ברחמים, משא"כ הקללות שכתובים בפרשת בחוקתי הכל היה בתוקף הדין, ולמה כאן זה ברחמים? כי בפרשת בחקתי לא נזכר שם הוי"ה שהוא רחמים, ואילו כאן במשנה תורה נזכר כ"ו פעמים שם הוי"ה, וזהו 'רבות רעות צדיק', שהקללות שעל ידי משה רבינו הם רבים מאלו שבפרשת בחקתי אך 'מכולם יצילהו הוי"ה', היינו על ידי שם הוי"ה שנזכר שם רבות זה מורה שכולם רחמים.

וכתוב בספרים, שכתוב עשרים ושש פעמים הוי"ה זה בגימטריא תרע"ו שזה אותיות 'רעות', וזהו 'מכולם יצילהו ה', להציל את כל

שבשנת השמיטה לא הביאו וכו'... ואנחנו
נברך כל יהודי ויהודי שיזכה להתעורר על ידי
הביכורים ועל ידי פרשת השבוע ולעבוד את
ה' בשמחה ורבינו מביא בתורה צ' אנכי
אשמח בה' יתמו חטאים מן הארץ' שעל ידי
השמחה מתקנים את 'עולם השבירה' ויתמו'
מסתלקים כל החטאים וכל החסרונות
נשלמים, והשי"ת יעזור שנוכה לשנה טובה
כתיבה וחתימה טובה לנו ולכל כלל ישראל
ומשיח זה אותיות ישמח שהכנים שמחה
בעולם והשי"ת יעזור שנוכה לבנין ביהמ"ק
ולעלות ולראות ונוכה לביאת משיח צדקנו
בב"א.

שצריך לזהר בה, וז"ל: "ברכת התורה צריך
ליזהר בה מאד שלא חרבה הארץ אלא מפני
שלא ברכו בתורה תחלה לפי שלא היתה
חשובה בעיניהם כל כך לברך עליה לכך היו
מזלזלים בברכתה לכן לא הנינה עליהם
תורתם אף על פי שעסקו בה הרבה ולכך
יראה כל אדם שתהיה כלי חמדתו של
הקדוש ברוך הוא שהיה משתעשע בה בכל
יום חשובה בעיניו לברך עליה בשמחה יותר
מעל כל הנאות שבעולם, שזה מורה שעוסק
בה לשמה, ויזכה לשלשלת הנמשך לעוסק
בה לשמה שהוא לא ימושו מפיד ומפי זרעך
וגו' שתעשה שאלתו ובקשתו שמבקש
בברכתה ונהיה אנחנו וצאצאינו".

זכות הרבים מגליון זה
תעמוד לרפואתם של:
עדן בת שרית
ושרון בן נעימה
יורם בן שושנה
מיה בת עדי
בתוך שאר חולי ישראל אמן

לרפואת
הרב רועי יאיר בן חגית נעמי
בתושח"י

ידוע שיש מדרש שאמר רבי שמעון בן לקיש
כשהביאו את הביכורים יצאה בת קול
ואמרת לו 'תזכה לשנה זאת ותביא כהיום
הזה כאדם שהוא מביא פרי חדש לחברו והוא
אומר לו יה"ר שתשנה ותתן לי לשנה אחרת'.
ואמר רבי חייא בר אבא כמה חביבים צדיקים
לפני הקב"ה שהקב"ה גוזר גזירה והצדיקים
מבטלים אותה.

השי"ת יעזור שנקרא את הפרשה הזאת של
ביכורים, ויש על זה שאלות שכאן משמע
שהיתה בת קול יוצאת שיזכו לשנה הבאה,
ואם כן כולם האריכו ימים ושנים, ויש אומרים